

KULLERVO KILLINEN: *Puolueettomuuden miekka*. WSOY Porvoo 1964
81 sivua.

Suomen maanpuolustuksen osakysymyksiä on toisen maailmansodan jälkeisenä aikana käsitelty silloin tällöin, mutta maanpuolustusta kokonaisuutena ovat vain muutamat kirjoittajat uskaltaneet tarkastelemaan. Syynä pidättäytymiseen on ilmeisesti ollut Suomen aseman verrattain hitaasti tapahtunut selkiytyminen.

Valtiotieteen tohtori, yleisesikuntakomentaja Kullervo Killinen on kirjaan «Puolueettomuuden miekka» aloittanut Suomen puolustuskysymyksen tarkastelun kansainvälisen politiikan muuttuvaa luonnetta käsittelevällä luvulla. Hän osoittaa siinä, että ydinaseilla on ollut ratkaisevin vaikutus kansainvälisen politiikan luonteen muuttumiseen. Yhdysvallat ja Neuvostoliitto ovat kilvan kehittäneet ydinaseistustaan ja ohjusjärjestelmiään. Nämä suurvallat tietävät nyt, etteivät ne voi rangaistuksetta suorittaa ohjushyökkäystä toistensa alueelle. Sota politiikan keinona on äärimmäisessä muodossaan käynyt suurvalloillekin kannattamattomaksi. Monet merkit viittaavat siihen, että Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välinen jännitys erityisesti Euroopassa on lieventymässä.

Suomen puolustuspolitiikan tie puolueettomuuteen luvussa kirjoittaja toteaa, että keskisuuren ja pienen valtion puolueettomuuden ensimmäisenä edellytyksenä on sellainen sijainti, jossa suurvaltojen strategiset ja taloudelliset intressit tasapainottuvat niin rauhan aikana kuin mahdollisen sodankin avausvaiheessa. Toisena edellytyksenä puolueettomuuspolitiikan onnistumiselle hän pitää ulkovaltojen luottamusta tämän politiikan jatkuvuuteen muuttuvissakin tilanteissa. Myös maanpuolustuksen merkitys on ratkaiseva, sillä sotilaalliseksi tyhjiöksi jättäytynyt valtio saattaa sodan puhjettua joutua tyhjiötä täyttämään rientäneiden suurvaltojen sotänäyttämöksi, kuten useat pikkuvaltiot toisessa maailmansodassa. Suomen ongelma on ollut Neuvostoliiton ja muiden suurvaltojen luottamuksen hankkiminen puolueettomuusasenteelleen ja -politiikalleen. Presidenttien *Paasikiven* ja *Kekkosen* toiminta tämän luottamuksen hankkimiseksi saa tässä valaistusta.

Kirjan keskeisin luku — Suomen puolustus — alkaa niiden kansainvälisten sopimusten esittelyllä, jotka vaikuttavat Suomen maanpuolustukseen. Päähuomio kiinnitetään Pariisin rauhansopimukseen vuodelta 1947 sekä sen uuteen tulkintaan, jonka mukaan Suomi voi hankkia myös puolustuksellisia ohjuksia. Suomen puolustukseen vaikuttavat sotilasmaantieteelliset tekijät esitellään suppeasti, mutta keskitetysti. Totaalista maanpuolustusta käsitellään tiivistetysti muutamilla sivuilla. Nykyinen vuonna 1957 perustettu puolustusneuvosto, joka on tarkoitettu rauhan aikana johtamaan totaalisen maanpuolustuksen vaatimaa suunnittelutyötä sekä kriisiaikana koko totaalista maanpuolustusta, esitellään niin jäsenistönsä kuin tehtäviensäkin puolelta. Myös puolustustaloudellinen suunnittelukunta, henkisen maanpuolustuksen ja väestönsuojelun johtoelimet ja niiden tehtävät sekä totaalisen maanpuolustuksen koulutus tulevat selostetuiksi. Tämän jälkeen seuraa puolustusvoimain ja puolustushaarojen organisaation, tehtävän ja välineistön esittely sanoin ja kuvin. Eri kansalaispiirien suhdetta maanpuolustukseen valotetaan puolueet ja maanpuolustus otsikon alla.

Kirjan loppuluvussa «Tie eteenpäin» todetaan, että puolueiden pääosa tukee maanpuolustusta ja että maanpuolustus on nyt entistä enemmän sisäpoliittisten kiistojen ulkopuolella.

Dosentti ja komentaja Killisen kirja on tervetullut lisä niin politiikan tutkijan ja harrastajan kuin jokaisen kansalaisen kirjastoon. Erittäin arvokas se on kaikille niille, jotka asemansa ja työnsä vuoksi joutuvat tekemisiin totaalisen maanpuolustuksen kysymysten kanssa.

Vilho Tervasmäki